

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ(Quantitative Research) เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวม ๗ ด้าน ได้แก่ ๑. กิจกรรมปฏิบัติการฐาน ๒. สถานที่จัดกิจกรรม ๓. การบริการพุทธศาสนาแก่สังคม ๔. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมทำนุบำรุง ศิลปะ วัฒนธรรม ๕. การส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ๖. กิจกรรมด้านการสังคมสงเคราะห์ ๗. การจัดการศึกษา ๔ คณะโดยมีตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับชั้นปีที่ศึกษา และคณะที่ศึกษา และผู้วิจัย ได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑) เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒. วิธีการดำเนินการศึกษา

๑) กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ ๑-๔ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทั้ง ๔ คณะ ได้แก่ คณะพุทธศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ จำนวน ๓๐๐ รูป/คน

๒) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับชั้นปีที่ศึกษาและคณะที่ศึกษา

ส่วนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ส่วนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

๓)การวิเคราะห์ข้อมูล

๑) วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ ๑ โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๒) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและแปลผลได้

๓) วิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่นโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Contents Analysis)

๕.๑ สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

ตอนที่ ๑ ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป

เพศชายทั้งหมด จำนวน ๓๐๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และไม่มีเพศหญิงซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง มีอายุระหว่าง ๒๑-๒๕ ปี จำนวน ๑๒๘ รูป คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๗ มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี จำนวน ๖๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๖ มีอายุระหว่าง ๓๐-๓๕ ปี จำนวน ๕๘ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓ และมีอายุ ๔๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๔๙ รูป คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐ เป็นพระภิกษุ จำนวน ๒๒๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๓ เป็นสามเณร จำนวน ๘๐ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗ และไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นแม่ชีและฆราวาสเป็นนิสิตชั้นปีที่ ๒ จำนวน ๘๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๓ เป็นนิสิตชั้นปีที่ ๑ จำนวน ๗๔ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๖ เป็นนิสิตชั้นปีที่ ๓ จำนวน ๗๒ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐ และเป็นนิสิตชั้นปีที่ ๔ จำนวน ๖๙ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐ เป็นนิสิตคณะพุทธศาสตร์ จำนวน ๗๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐ เป็นนิสิตคณะครุศาสตร์ จำนวน ๗๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐ เป็นนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ จำนวน ๗๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐ และเป็นนิสิตคณะสังคมศาสตร์ จำนวน ๗๕ รูป คิดเป็น ร้อยละ ๒๕.๐

ตอนที่ ๒ ผลการศึกษาความคิดเห็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและผลการศึกษาเป็นรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการศึกษา ๔ คณะด้านการส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ด้านการส่งเสริมการจัดกิจกรรมทำนุบำรุง ศิลปะ วัฒนธรรมด้านกิจกรรมด้านการสังคมสงเคราะห์ ด้านสถานที่จัดกิจกรรมด้านกิจกรรมปฏิบัติ กรรมฐานและด้านการบริการพุทธศาสนาแก่สังคมตามลำดับและผลการศึกษาในแต่ละด้าน พบว่า

๑. ผลการศึกษาความคิดเห็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ด้านกิจกรรมปฏิบัติกรรมฐาน พบว่าโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ศูนย์ฝึกอบรมปฏิบัติธรรม มหาจุฬาลงกรณศูนย์ฝึกอบรมปฏิบัติธรรม แคมป์สน และศูนย์ปฏิบัติธรรม วัดภักทันทะอาสาฬหารามอ.บ้านบึง จ.ชลบุรี ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ศูนย์ปฏิบัติธรรมมหาจุฬาฯ วังน้อย

๒. ผลการศึกษาความคิดเห็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยด้านสถานที่จัดกิจกรรม พบว่า โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ สถานที่เหมาะกับการปฏิบัติ กรรมฐานมีระเบียบ สะอาดไม่สกปรกสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการปฏิบัติกรรมฐาน ปลอดภัย ไร้มลพิษและเสียงไม่ดังรบกวนในการปฏิบัติกรรมฐาน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การบริการเรื่องพักอาศัยมีความสะอาด พอเพียงกับนิสิต ถูกสุขลักษณะ

๓. ผลการศึกษาความคิดเห็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยด้านการบริการพุทธศาสนาแก่สังคม พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ การจัดงานวันสำคัญทาง พระพุทธศาสนาของชาติการเผยแพร่หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาได้รับชมรายการผ่านวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์และการพัฒนาแบบฐานข้อมูลการสืบค้นระไตรปิฎก ภาษาไทยในการ บริการนิสิตและประชาชนตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการอบรมพระธรรมทูตสาย ต่างประเทศ

๔. ผลการศึกษาความคิดเห็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยด้านการส่งเสริมการจัดกิจกรรมทำนุบำรุง ศิลปะ วัฒนธรรม พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือการจัดบรรพชาสามเณรและอบรมเยาวชนภาคฤดูร้อนการจัดเข้าค่ายอบรมศีลธรรมแก่เด็กและ

เยาวชนเห็นควรจัดต่อเนื่องและการที่สนับสนุนนิสิตเข้าสอนศีลธรรมในโรงเรียน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการปฐมนิเทศแก่นิสิตอาสาเดิมปัญญาแก่สังคม

๕. ผลการศึกษาความคิดเห็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยด้านการส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา พบว่าโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือการส่งเสริมการจัดทำพระไตรปิฎกฉบับสากลเผยแพร่การจัดอาคารสถานที่ในการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพุทธศาสนาและการส่งเสริมการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือการประชุมทางวิชาการ สภาพแวดล้อมของโลก

๖. ผลการศึกษาความคิดเห็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยด้านกิจกรรมด้านการสังคมสงเคราะห์ พบว่าโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากและผลการศึกษาเป็นรายชื่อ พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือการช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมการแจกทุนการศึกษาแก่เด็ก แก่พระสงฆ์ที่เป็นนิสิต และนิสิตดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์และกิจการการสงเคราะห์คนยากไร้ด้านอาหารตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือกิจกรรมฝึกอาชีพให้กับผู้ยากไร้

๗. ผลการศึกษาความคิดเห็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยด้านการจัดการศึกษาคณะพุทธศาสตร์พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และผลการศึกษาเป็นรายชื่อ พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นผู้นำสังคมด้านจิตใจและปัญญาผลิตบัณฑิตให้สามารถอธิบายให้เห็นความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมและผลิตบัณฑิตให้สามารถสอนพระอภิธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผลิตบัณฑิตให้มีความรู้แตกฉานในภาษาบาลีและพระไตรปิฎก

๘. ผลการศึกษาความคิดเห็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยด้านการจัดการศึกษาคณะครุศาสตร์ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือผลิตบัณฑิตให้เข้าใจบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีศีลธรรมคุณธรรมจริยธรรม ตามหลักพระพุทธศาสนาและผลิตบัณฑิตให้มีความสามารถในการบริหารการศึกษาของคณะสงฆ์ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารการศึกษา

๙. ผลการศึกษาความคิดเห็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยด้านการจัดการศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ พบว่าโดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือผลิตบัณฑิต

ให้มีความรอบรู้และเชี่ยวชาญในพระพุทธศาสนาผลิตบัณฑิตให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการเผยแผ่หลักธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและผลิตบัณฑิตให้เข้าใจในการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผลิตบัณฑิตให้มีความสามารถใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่างถูกต้อง

๑๐. ผลการศึกษาความคิดเห็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยด้านการจัดการศึกษาคณะสังคมศาสตร์ พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือผลิตบัณฑิตให้มีองค์ความรู้ด้านสังคมวิทยาแบบบูรณาการ มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดการตามหลักพระพุทธศาสนาและผลิตบัณฑิตให้มีศักยภาพในการนำหลักพุทธธรรมใช้กับศาสตร์สมัยใหม่ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือผลิตบัณฑิตให้มีจิตสำนึกสาธารณะเสียสละอุทิศตนเพื่อสังคมประเทศชาติและพระพุทธศาสนา

ตอนที่ ๓ ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

๑) ข้อเสนอแนะด้านกิจกรรมปฏิบัติการฐานพบว่า แต่ละคณะควรแยกไปปฏิบัติธรรมตามสถานที่ปฏิบัติธรรมที่ต่างๆ ของมหาจุฬาฯ เหมือนเดิม คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๖๓ ไม่ควรรวมกันปฏิบัติธรรมที่ มหาจุฬาฯ วังน้อยเพียงที่เดียว คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๓๗

๒) ข้อเสนอแนะด้านสถานที่จัดกิจกรรม พบว่า ไม่ควรปฏิบัติธรรมด้วยกันจำนวนมาก ทำให้จิตเป็นสมาธิยาก สถานที่ปฏิบัติธรรมไม่เป็นธรรมชาติ เช่น หอประชุมมวก. รู้สึกอึดอัดหายใจ ไม่สะดวก คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๒๘ ควรส่งเสริมการปฏิบัติธรรมที่อื่น เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศในการปฏิบัติธรรม เช่น ศูนย์ปฏิบัติธรรม แคมป์สน เพราะอากาศดี สัมผัสกับธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๗๒

๓) ข้อเสนอแนะด้านการบริการพุทธศาสนาแก่สังคมพบว่าควรส่งเสริมการนำหลักธรรมไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมได้จริง คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕๕ ควรส่งเสริมการมีสื่อเป็นของตัวเอง เช่น โทรทัศน์ผ่านดาวเทียม คลื่นวิทยุ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๐๐

๔) ข้อเสนอแนะด้านการส่งเสริมการจัดกิจกรรมทำนุบำรุง ศิลปะ วัฒนธรรม พบว่า ควรส่งเสริมกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมกิจกรรม สวดมนต์คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๗๕ ควรส่งเสริมกิจกรรมนิสิตอาสาเดิมปัญญาแก่สังคมคิดเป็นร้อยละ ๒๕.๒๕

๕) ข้อเสนอแนะด้านการส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา พบว่า มหาวิทยาลัยควรรับเป็นเจ้าภาพในการจัดงานในวันสำคัญต่างๆ ทางพระพุทธศาสนา คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๕๕ ควรส่งเสริมกิจกรรมธรรมสัญจรคิดเป็นร้อยละ ๔๗.๐๑

๖) ข้อเสนอแนะด้านกิจกรรมด้านการสังคมสงเคราะห์พบว่า ควรส่งเสริมกิจกรรมฝึกอาชีพให้กับผู้ยากไร้ส่งเสริมการบริการสังคมด้วยธรรมบริการ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๗) ข้อเสนอแนะด้านการจัดการศึกษา ๔ คณะ พบว่า ควรส่งเสริมสนับสนุนเรื่องทุนการศึกษาให้แก่นิสิต คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๗๘ ควรส่งเสริมให้นิสิตสามารถสื่อสารธรรมะด้วยภาษาอังกฤษได้คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘๐ ควรมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘๐

๕.๒ อภิปรายผล

การศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาทั้ง๗ ด้าน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการจัดการศึกษา ๔ คณะ รองลงมาคือ ด้านการส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ด้านการส่งเสริมการจัดกิจกรรมทำนุบำรุง ศิลปะ วัฒนธรรมด้านกิจกรรมด้านการสังคมสงเคราะห์ ด้านสถานที่จัดกิจกรรมด้านกิจกรรมปฏิบัติการฐานและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการบริการพุทธศาสนาแก่สังคม ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ อำนวย พุ่มพุทธา และคณะ ได้ศึกษาอัตลักษณ์นักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท ผลการศึกษาพบว่า อัตลักษณ์ภาพรวมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลราชชนนี ชัยนาท มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านจิตบริการ รองลงมาคือ ด้านการให้ผู้รับบริการมีส่วนร่วมและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการคิดวิเคราะห์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนลรัตน์ ปานทอง ได้ศึกษาเอกลักษณ์ของสถาบันและอัตลักษณ์บัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินการตามจุดเด่นจุดเน้นหรือความเชี่ยวชาญที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของวิทยาลัย (อาจารย์) จัดอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินการตามจุดเด่นจุดเน้นหรือความเชี่ยวชาญที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของวิทยาลัย (บุคลากร) จัดอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยโดยรวมความพึงพอใจของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินการตามจุดเด่นจุดเน้นหรือความเชี่ยวชาญที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของวิทยาลัย (บุคลากรทั้งหมด) จัดอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสถาบันที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ (อาจารย์) จัดอยู่ใน

ระดับมาก ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสถาบันที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ (บุคลากร) จัดอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยโดยรวมความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสถาบันที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ (บุคลากรทั้งหมด) จัดอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยความถี่พฤติกรรมบริการสุขภาพด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ จัดอยู่ในระดับมากขัดแย้งกับงานวิจัยของ **ณรงค์ศรีโสภณ** ได้ศึกษาอัตลักษณ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประชาวิทยาการตำบลอุโลกสีห์มีนอำเภอท่ามะกาจังหวัดกาญจนบุรีผลการวิจัยพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมและจำแนกรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลและด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือด้านงบประมาณด้านบริหารงานบุคคลและด้านวิชาการและขัดแย้งกับงานวิจัยของ **นวิศ ดวงมีสิน** ได้ศึกษา การศึกษาอัตลักษณ์แห่งตนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ผลการศึกษาพบว่า ๑. นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มีอัตลักษณ์แห่งตนด้านความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองมาก ๓ อันดับแรก ได้แก่ รู้สึกว่าตนเองตื่นเต้นง่าย รู้สึกอัดอัด และอยากที่จะตะโกนออกมาดังๆ และไม่กล้าทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่ๆ ก่อน ๒. นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มีอัตลักษณ์แห่งตนด้านความเข้าใจตนเอง อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก โดยมีความเข้าใจตนเองมาก ๓ อันดับแรก ได้แก่ ภูมิใจที่เป็นสมาชิกของสังคมที่ตนอยู่ รู้จักตนเองว่าฉันเป็นคนอย่างไร และรู้ว่าฉันควรดำเนินชีวิตของฉันอย่างไร และ ๓. นักศึกษามหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต มีอัตลักษณ์แห่งตนด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองมาก ๓ อันดับ ได้แก่ คิดว่าปัญหาส่วนใหญ่ในโลกที่เกิดขึ้นสามารถแก้ไขได้ มีความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ในการทำสิ่งต่างๆ รู้สึกพอใจมากที่ได้ทำงาน และมีความมั่นใจที่จะดำเนินการตามแผนการที่วางไว้ให้เกิดผลสำเร็จในที่สุด

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาควรบรรจุในแผนพัฒนา ดังนี้

๑. กิจกรรมปฏิบัติการฐานควรส่งเสริมการปฏิบัติการฐานของนิสิตตามสถานที่ปฏิบัติการฐานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. สถานที่จัดกิจกรรม ควรส่งเสริมสถานที่ปฏิบัติการฐาน ที่สัปปายะในเรื่องอาหาร การเดินทาง บรรยายาศ สัมผัสกับธรรมชาติ

๓. การบริการพุทธศาสนาแก่สังคม ควรส่งเสริมการเผยแพร่ธรรมะ ผ่านสื่อที่ทันสมัย เช่น โทรทัศน์ผ่านดาวเทียม สื่อออนไลน์

๔. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมทำนุบำรุง ศิลปะ วัฒนธรรมควรส่งเสริมกิจกรรมนิสิตอาสาเต็มปัญญาแก่สังคม

๕. การส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนามหาวิทยาลัยควรรับเป็นเจ้าภาพในการจัดงานในวันสำคัญต่างๆ ทางพระพุทธศาสนา

๖. กิจกรรมด้านการสังคมสงเคราะห์ควรส่งเสริมการบริการสังคมด้วยธรรมบริการ

๗. การจัดการศึกษา ๔ คณะ ควรส่งเสริมสนับสนุนเรื่องทุนการศึกษาให้แก่ นิสิตควรส่งเสริมให้นิสิตสามารถสื่อสารธรรมะด้วยภาษาอังกฤษได้

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาเกี่ยวกับการสร้างอัตลักษณ์ในเรื่องของการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ควรศึกษาเกี่ยวกับการสร้างอัตลักษณ์ในเรื่องของการบริการพระพุทธศาสนาแก่สังคมของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ควรศึกษาเกี่ยวกับการสร้างอัตลักษณ์ในเรื่องของการปฏิบัติศาสนกิจประจำปีของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย